

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

100 EĞİTİMİN
YÜZYILI

Sayı : E-32661919-610- 227
Konu : Yazılı Soru Önergelerinin Cevabı

28.10.2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

7/45355 GK 171
7/45587 GK 175
7/45594 GK 175
7/45599 GK 175
7/45677 GK 176
7/45764-45767 GK 178
7/45769 GK 178
7/45771 GK 178
7/46227

- İlgi :a) 12.06.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1873882 sayılı yazınız.
b) 19.06.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1879435 sayılı yazınız.
c) 23.06.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1880873 sayılı yazınız.
ç) 25.06.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1882751 sayılı yazınız.
d) 03.07.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1889420 sayılı yazınız.

Bakanlığımıza İlgi (a-b-c-ç-d)'de kayıtlı yazılarla iletilen Osmaniye Milletvekili Asu KAYA'nın 7/45355, İstanbul Milletvekili Doğan BEKİN'in 7/45587, Batman Milletvekili Serkan RAMANLI'nın 7/45594, İstanbul Milletvekili Cengiz ÇİÇEK'in 7/45599, Mersin Milletvekili Perihan KOCA'nın 7/45677, Şanlıurfa Milletvekili Mahmut TANAL'ın 7/45764 ve 7/45769, Rize Milletvekili Tahsin OCAKLI'nın 7/45765, Uşak Milletvekili Ali KARAOBA'nın 7/45766, Bursa Milletvekili Kayıhan PALA'nın 7/45767, Tekirdağ Milletvekili Cem AVŞAR'ın 7/45771 ile Balıkesir Milletvekili Turhan ÇÖMEZ'in 7/46227 esas numaralı yazılı soru önergeleri incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler Ek'te sunulmuştur. Bilgilerinize arz ederim.

Yusuf TEKİN
Millî Eğitim Bakanı

Ek: Bilgi (22 Sayfa)

BATMAN MİLLETVEKİLİ SERKAN RAMANLI'NIN 7/45594 ESAS NUMARALI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Bireylere çağa yön verebilecek ve uluslararası düzeyde rekabet gücü sağlayacak becerileri edindirmenin temel kaynağı eğitimidir. Eğitimin niteliğinin artması kısa vadede bireye, uzun vadede ise ülke kalkınmasına katkı sağlamaktadır. Ülkeler eğitimin sağladığı katkılardan en yüksek düzeyde yararlanmak için eğitimin kapsayıcılığını artırmaya çalışırken aslında toplumun tamamının eğitime erişimini hedeflemektedir. Toplumdaki tüm kesimlerin eğitim olanaklarından aynı şekilde yararlanabilmesi ve bireyin sosyal, ekonomik, kültürel, etnik vb. özelliklerinden bağımsız olarak eğitime erişiminin sağlanması, eğitimde fırsat eşitliği bağlamında değerlendirilmektedir.

Türkiye’de 2002-2025 yılları arasında eğitimde fırsat eşitliği ve demokratikleşme hususlarında önemli bir dönüşüm yaşanmıştır. Bakanlığımızca özellikle 2002 yılı sonrasında yapılan çalışmalar, gerçekleştirilen geniş kapsamlı reformlar ve yasal düzenlemeler çerçevesinde eğitimde demokratikleşme uygulamaları daha belirgin bir şekilde sahaya yansımıştır.

Bakanlığımız 2024-2028 Stratejik Planı’nın 1. Amacı; “Temel eğitimde fırsat eşitliği ve eğitime erişimin sağlandığı, öğretim süreçleri ve eğitim ortamlarının etkin kullanıldığı bir ekosistem inşa ederek öğrencileri çağın gerektirdiği evrensel yeterliliklere sahip, millî ve manevi değerleri benimsemiş sağlıklı ve mutlu bireyler olarak yetiştirmek” olarak belirlenmiştir.

Çağın gerektirdiği evrensel yeterlilikler temelinde eğitimin daha demokratik hâle getirilmesi amacıyla atılan adımlar, eğitim sürecine daha fazla katılım ve fırsat eşitliği sağlayacak şekilde planlanmıştır. Bu amaçla çıkarılan mevzuat ve geliştirilen projelerle birlikte fırsat eşitliğinin artırılmasına yönelik önemli adımlar atılmıştır.

Türkiye’de eğitimde demokratikleşme ve fırsat eşitliği hususunda gerçekleştirilen önemli atılımlardan biri de öğretim programlarının yeniden düzenlenmesi ile gerçekleştirilmiştir. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli, kapsamlı çalışmalar ile birlikte eğitime erişim ve eğitimde demokratikleşme sürecinin bir sonucu olarak uygulamaya konulmuştur. Model; öğretim süreçlerinden ölçme ve değerlendirmeye, öğretmen gelişiminden dijital öğrenme ekosistemine kadar eğitim sistemini bütüncül bir çerçevede ele almakta; öğrencilerin zihinsel, sosyal-duygusal, fiziksel ve ahlaki gelişimini birlikte desteklemektedir.

Türkiye; toplumsal yapısı, coğrafi konumu, kültürel ve ekonomik ilişkileri bakımından birçok dilin konuşulduğu, bireylerin birden fazla dilde yeterlik kazanmayı arzuladığı ve buna ihtiyaç duyduğu bir ülke durumundadır. Eğitim sistemi de bu toplumsal talep ve ihtiyaçları karşılayacak şekilde şekillendirilmekte ve güncellenmektedir.

Bu kapsamda çoğul dillilik kavramı önem kazanmaktadır. Çoğul dillilik, bireylerin ana dilini ve öğrendikleri diller ile lehçeleri içeren bir kavramdır. Diller için Avrupa Ortak Başvuru Metni’nde çoğul dillilik; birden fazla dilde farklı derecelerde dil becerisine sahip olan ve farklı kültürlerde deneyimi bulunan bireyin, iletişim ve kültürler arası etkileşimde yer almak amacıyla dili kullanabilme becerisi olarak tanımlanmaktadır.

Bu anlayış çerçevesinde Bakanlığımız yaşayan diller ve lehçeler dersini; ülkemizin kültürel zenginliğinin bir parçası olarak eğitimde fırsat eşitliğini ve eğitimin demokratikleşmesini destekleyen, öğrencilerin bireysel ilgi ve ihtiyaçlarını dikkate alan ve

öğrencilere her türlü ayrımcılıktan uzak bir eğitim ortamı sağlanmasına katkı sağlayan bir alan olarak değerlendirmektedir.

2012-2013 eğitim öğretim yılından bu yana ortaokullarda seçmeli ders olarak okutulan yaşayan diller ve lehçeler dersinin öncelikli amacı, ülkemizde var olan yaşayan diller ve lehçeleri gelecek kuşaklara aktarabilmek, toplumsal temsiliyeti güçlendirmek ve farklı kültürlerle saygılı, çoğulcu bir eğitim ortamı oluşturmaktır. Yaşayan diller ve lehçeler dersi ile öğrenciler Kürtçe (Kurmanca ve Zazaca), Abhazca, Çerkesçe (Adıgece), Lazca, Gürcüce, Arnavutça ve Boşnakça gibi dersleri alabilmektedir.

Yaşayan diller ve lehçeler dersinin öğretim programlarının hazırlanmasında bir arada yaşama kültürü temel alınmıştır. Bu doğrultuda hazırlanan öğretim programı çerçevesinde; Anayasa ve Millî Eğitim Temel Kanunu'ndaki eşitlik ilkesi gözetilerek temel insan hak ve özgürlüklerini destekleyen bir yaklaşımla ders kitapları hazırlanmakta; içerikler ırk, renk, din, dil veya etnik köken gözetmeksizin evrensel değerlerin herkes için geçerli olduğu bilincini desteklemektedir.

Hazırlanan içerikler bilimsel esaslara dayalı olarak geliştirilmekte; toplumsal kesimlerin inanç ve düşünce biçimlerini küçük düşürebilecek her türlü ifade ve imadan arındırılmış bir şekilde sunulmaktadır. Eğitim materyalleri ve ders kitapları; farklı kültürlerle saygılı, çoğulcu, eşitlikçi ve kapsayıcı bir anlayışla hazırlanmakta, bireylerin hak ve özgürlüklerini ihlal edebilecek herhangi bir unsur içermeyecek şekilde değerlendirilmektedir.

Yaşayan diller ve lehçeler dersi, ortaokullarda uygulanmakta olan haftalık ders çizelgelerinde seçmeli dersler arasında yer almakta ve öğrenciler tarafından seçilmektedir. Uygulanmakta olan İlköğretim Kurumları Haftalık Ders Çizelgesi'nde öğrenciler ortaokul kademesinde tüm sınıf düzeylerinde haftalık 2 ders saati; İmam Hatip Ortaokulu Haftalık Ders Çizelgesi'nde ise 5, 6 ve 7'nci sınıf düzeylerinde haftalık 1 ders saati, 8'inci sınıf düzeyinde ise haftalık 1 veya 2 ders saati olarak yaşayan diller ve lehçeler dersini seçebilmektedir.

Kürtçe (Kurmanca ve Zazaca) dersi; 5'inci sınıf öğretim programı 2012/154, 6'ncı sınıf öğretim programı 2014/5, 7'nci sınıf öğretim programı 2014/22 ve 8'inci sınıf öğretim programı 2015/100 sayılı Talim ve Terbiye Kurulu kararları doğrultusunda uygulanmaktadır.

Bakanlığımıza bağlı resmî eğitim öğretim kurumlarında 2012-2013 eğitim öğretim yılından itibaren Talim ve Terbiye Kurulunun ilgili kararları doğrultusunda; Adıgece ve Abazaca, Lazca, Gürcüce, Adıgece, Kürtçe (Kurmanca ve Zazaca), Arnavutça ve Boşnakça öğretim programları uygulanmaktadır.

Seçmeli derslerin açılmasına ilişkin süreçlerde öğrencilerin talepleri dikkate alınmakta; en az 10 öğrencinin tercihi ile dersler açılmaktadır. İlgili alanda kadrolu öğretmen bulunmaması durumunda diğer okullardan görevlendirme veya ders ücreti karşılığında öğretmen görevlendirilmesi yoluyla eğitim öğretim hizmetinin yürütülmesi sağlanmaktadır. Talepler doğrultusunda Adıgeceden Kürtçeye, Lazcadan Boşnakçaya kadar uzanan geniş bir yelpazede ders açılabilmektedir.

Seçmeli derslerin uygulanmasına ilişkin geri bildirimler ve sahadan elde edilen veriler Bakanlığımızca takip edilmekte; ihtiyaç duyulması hâlinde öğretim programları, materyaller ve uygulamaya ilişkin iyileştirmeler yapılmaktadır. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığınca hazırlanan "İlk ve Ortaöğretim Kurumlarında Yabancı Diller, Yaşayan Diller ve Lehçelerin Öğretimi: Mevcut Durum Analizi ve Politika Önerileri" konulu raporda da yabancı diller, yaşayan diller ve lehçelerin öğretimindeki mevcut durum, güçlü ve geliştirilmesi gereken yönler ile politika önerileri değerlendirilmiştir.

2025-2026 eğitim öğretim yılı Temel Eğitim Genel Müdürlüğüne bağlı ortaokullarda yaşayan diller ve lehçeler dersi kapsamında Kurmanca dersini seçen öğrenci sayısı 30.455,

Zazaca dersini seçen öğrenci sayısı 4.488'dir. Bu kapsamda Kurmancca ve Zazaca derslerini seçen toplam öğrenci sayısı 34.943'tür. Söz konusu veriler 24.06.2026 tarihli MEBDATA Modülünden alınarak hazırlanmıştır.

2025-2026 eğitim öğretim yılında Kurmancca dersini seçen öğrenci sayıları; Adıyaman'da 33, Ağrı'da 1.016, Batman'da 4.694, Bitlis'te 674, Diyarbakır'da 7.437, Erzurum'da 21, Hakkâri'de 3.226, İstanbul'da 58, Mardin'de 6.058, Mersin'de 324, Muş'ta 183, Siirt'te 565, Şanlıurfa'da 939, Şırnak'ta 2.256 ve Van'da 2.971'dir.

Aynı eğitim öğretim yılında Zazaca dersini seçen öğrenci sayıları; Bingöl'de 3.021, Diyarbakır'da 1.285, Tunceli'de 171 ve Uşak'ta 11'dir.

2025-2026 eğitim öğretim yılına ait veriler genel olarak değerlendirildiğinde temel eğitim düzeyinde 37.360 öğrencinin yaşayan diller ve lehçeler dersini tercih ettiği görülmektedir. Bu toplam içinde Kurmancca ve Zazaca dışındaki yaşayan diller ve lehçeler kapsamındaki tercihler de yer almaktadır.

Dersi seçen öğrencilerin dersi fiilen alabilmesine yönelik süreç; dersin en az 10 öğrenci tercihiyle açılması, ilgili öğretmen görevlendirmesi ve okulun haftalık ders çizelgesi planlaması çerçevesinde yürütülmektedir. Bu kapsamda, ilgili alanda kadrolu öğretmen bulunmaması hâlinde diğer okullardan görevlendirme veya ders ücreti karşılığı öğretmen görevlendirmesi yöntemleri kullanılabilir.

Ortaöğretim düzeyinde uygulanmakta olan haftalık ders çizelgelerine Kürtçe seçmeli ders eklenmesine yönelik Bakanlığımızca hâlihazırda yürütülen bir çalışma bulunmamaktadır. Yaşayan diller ve lehçeler dersi mevcut durumda ortaokullarda uygulanmakta olan haftalık ders çizelgelerinde seçmeli dersler arasında yer almaktadır.

5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu kapsamında özel öğretim kurumlarının açılış, işleyiş ve denetim süreçleri ilgili mevzuat hükümlerine göre yürütülmektedir. Tamamen Kürtçe eğitim öğretim verebilecek özel okulların açılmasına yönelik olarak Bakanlığımızca hâlihazırda yürütülen ayrı bir yasal veya idari altyapı çalışması bulunmamaktadır.

Bakanlığımızca yaşayan diller ve lehçeler dersine ilişkin uygulamalar; öğrencilerin talepleri, haftalık ders çizelgeleri, öğretim programları, öğretmen görevlendirme imkânları ve sahadan elde edilen veriler doğrultusunda izlenmekte ve değerlendirilmektedir.

Yükseköğretim Kurulu Başkanlığından alınan 46490 sayılı konuya ilişkin yazıları Ek'te yer almaktadır.

Ek: Yazı (2 sayfa)

T.C.
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU BAŞKANLIĞI
Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı

Sayı : E-57802651-610-46490
Konu : Soru Önergeleri-7/45594

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞINA
(Strateji Geliştirme Başkanlığı)

İlgi : 22.06.2026 tarihli ve E-32661919-610-162681889 sayılı yazınız.

Batman Milletvekili Serkan RAMANLI tarafından verilen 7/45594 esas numaralı Soru Önergesi Kurulumuz Başkanlığınca incelenmiş olup, ilgili soru önergesine ilişkin cevaplar ekte sunulmaktadır. Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Naci GÜNDOĞAN
Başkan Vekili

Ek: 7/45594 esas numaralı soru önergesi cevabı (1 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 762839D0-9D46-45AE-AF70-7330F03E163D

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/yok-ebys>

Üniversiteler Mah. 1600. Cad. No:10 06800 Bilkent Ankara-Türkiye

Telefon: 0(312) 298 70 00

Faks: 0(312) 266 47 59

KEP Adresi : yok@hs01.kep.tr

Bilgi için:Sema DEMREN

Uzman

Telefon No:(312) 298 77 05

7/45594 Esas Numaralı Yazılı Soru Önergesi Cevabı

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Rektörlüğünün Edebiyat Fakültesi bünyesinde yer alan Kürt Dili ve Edebiyatı Bölümüne 2026 yılı için kontenjan verilmesi talebi, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 7'nci maddesinin (d) bendinin (2) numaralı alt bendi uyarınca alanında asgari öğretim üyesi istihdamı, fiziki altyapı yeterliliği ve programın sürdürülebilirliği açısından değerlendirilmektedir.

Bingöl Üniversitesi, Dicle Üniversitesi, Mardin Artuklu Üniversitesi ve Muş Alparslan Üniversitesi, Kürt Dili ve Edebiyatı programlarına öğrenci almakta olup, Zazaca ve Kurmanci için kontenjan talepleri ise Devlet kalkınma planlarının ilke ve hedefleri doğrultusunda, yükseköğretim planlaması çerçevesi içinde yürütülmektedir.

Türkiye genelinde Kürt Dili ve Edebiyatı (veya Yaşayan Diller ve Lehçeler) alanında Kurulumuz, her üniversitede aynı alanlarda yapılanmaya gidilmesi yerine, üniversitelerin bulundukları bölgenin ihtiyaçları, akademik birikimleri ve kurumsal kapasiteleri doğrultusunda belirli alanlarda ihtisaslaşmasını esas almaktadır. Kürt dili ve kültürüne ilişkin akademik birimler de bu yaklaşım doğrultusunda, ilgili alandaki akademik ihtiyaç ve talebin yoğunlaştığı üniversitelerde faaliyet göstermektedir. Hâlihazırda faaliyet gösteren bölüm ve enstitülerde akademik niteliğin güçlendirilmesi, nitelikli insan kaynağının yetiştirilmesi ve lisansüstü programların geliştirilmesi desteklenmektedir.